

Kandidatreform - erfaringer fra Danmark

- Danske universiteter havde i 2023 underskud, nedskæringer og fyringer. Ulykker i form af optagsfald, politisk pres og internationale krigskonjunkturer skyldede ind over landet i 2022 og efterlod blødende pengekasser.
- v/Frederik Hertel, DM Universitet

28 vigtigste reformer siden 2003!

data-6GVtH

Udpluk af reformer og politiske initiativer med betydning for universiteternes uddannelse X.1	
Universitetsreformen (fusioner 2007)	2003, 2005
Velfærdsaftalen og Globaliseringsaftalen (95%-50% målsætningen)	2004, 2016
Udviklingskontrakter	2006
Hurtigstartsbonus	2006-2017
Nyt karaktersystem (og krav om læringsmål for de enkelte fag)	2006
Uddannelsesakkreditering	2007
Aftagerpanler	2007
Reform i adgangskrav (hovedområde specifikke krav)	2008
Elitekandidatuddannelser	2008
Introduktion af færdiggørelsesbonus	2009
Kvalifikationsramme for livslang læring	2009
Uddannelsesmålsætning (60 pc.t videreågende/25% LVU)	2011
Internationaliseringsstrategi	2013
Institutionsakkreditering	2013
Prækvalifikation	2013
SU- og fremdriftsreform	2013
Dimensionering	2014
Lov om talentinitiativer	2014
Justering af fremdriftsreformen	2016
Uddannelsesloftet	2016-2020
Etablering af erhvervskandidatuddannelsen	2017
Nyt bevillingssystem	2017
Styringsreform (introduktion af rammekontrakter)	2017
Udvalg for bedre universitetsuddannelser	2018
Institutionsakkreditering 2.0	2019
Begrænsning af internationale studerende	2018
Aftale om fleksible uddannelser	2018
Udflytningen af studiepladser	2022

Nyt kandidatlandskab

Kandidatuddannelser (Mastergrad)

"Ordinære" uddannelser på 120-180 ECTS

- - $\frac{2}{3}$ af de nuværende uddannelsespladser

"1 ¼ årige" uddannelser på 75 ECTS

- - 10 % af de nuværende uddannelsespladser

"fleksible" erhvervskandidatuddannelser 75 til 120 ECTS.

- - 20 % af de nuværende uddannelsespladser

Fordelt på hovedområder:

- 35 % Arts and humanities
- 40 % Social science,
- 30 % Science
- 10 % Health
- 15 % Tech.

- Variation muligt, hvis samlet omlægningen på 30 % opnås
- Indbyrdes forbundne kar!

Organisering af Kandidatudvalget og øvrige organer

KANDIDAT
UDVALGET

Ekspert bag ny kandidatreform i skarp kritik: Mundkurv skader vores arbejde

Centrale medlemmer af regeringens Kandidatudvalg, der står i spidsen for omlægning af universitetsuddannelserne, kritiserer i hårde vendinger, at et pålagt og vidtgående krav om fortrolighed skader udvalgets arbejde mærkbart. Konsekvensen er dårligere løsninger, mener de. Departementschefen viser kritikken.

AUTOMATISK OPLÆSNING

Hemmelighedskræmmeri om kandidatreform

Ved hjælp af et forvaltningsmæssigt trick har Uddannelses- og Forskningsministeriet trukket persiennerne ned omkring det udvalg, der skal finde på en praktisk udmøntning af regeringens kandidatreform. Udemokratisk og skidt for løsningernes kvalitet, lyder kritikken.

Hvilke kandidatuddannelser skal kortes ned til et år? Hvilke skal gøres til erhvervskandidater? Hvilke områder skal dimensioneres? Det sidder en lille gruppe mennesker i disse måneder og finder ud af. Men hvilke løsninger der diskuteres, hvilke argumenter og hvilket baggrundsmateriale de støtter sig til, ved man meget lidt om. Kandidatudvalget er nemlig blevet gjort til en "selvstændig forvaltningsmyndighed" – et forvaltningsmæssigt trick, der skaber en ekstra høj grad af lukkethed omkring processen.

Det betyder, at den mest vidtgående reform af universitetsuddannelserne i nyere tid skal tilrettelægges for lukkede døre.

Og det er både et praktisk og et demokratisk problem, mener Brian Arly Jacobsen, tildidsrepræsentant på Det Humanistiske Fakultet, Københavns

Universitet (KU), og formand for DM Universitet.

"Sådan en proces bør være åben og gennemsægtelig. Det har jo stor samfundsmæssig interesse, hvordan universiteterne og uddannelserne for tusindvis af unge kommer til at se ud fremover. Og det er højst besynderligt, at de ansatte, der skal implementere reformen, ikke har indflydelse på beslutningerne," siger han.

Ekspert: Demokratisk proces afkobles

At gøre et udvalg til en "selvstændig administrativ myndighed" er noget, man gør, når man vil begrænse åbenheden om arbejdet. Det fastslår Sten Bønsing, professor i forvaltningsret ved Aalborg Universitet (AAU).

"Formålet er, at man vil indkapsle en opgave. Normalt har en arbejdsgruppe det – i gæseøjne – problem, at der vil

være mulighed for aktindsigt i de fleste af de dokumenter, man udveksler. Og for at løse det problem danner man en ad hoc-myndighed, hvor udvalget får samme juridiske status som en styrelse. Så man kan sende udkast, dialoger og overvejelser rundt mellem hinanden, uden at nogen kigger," siger Sten Bønsing.

At være medlem af udvalget er nærmest at betragte som et embedsmand-bijob. Og som embedsmand har man tavshedspligt.

"De skal begrænse kontakten med deres bagland. Det kan godt være, at de kan få hjælp af deres respektive administratører, men det kan ikke være noget, man sender ud til høring i organisationen," siger Sten Bønsing.

Han mener, at man i forhold til arbejdsprocessen kan pege på både fordele og ulemper ved at gøre udvalget til en selvstændig myndighed.

Kandidatudvalg

- Ingen tager ansvar for tavshed
- Danske medier (Politiken & forskerforum)

Økonomi

Provenu: 1,7 mia. 2030 (1,8 mia. 2075) - 1 mia. tilbageføres (pr. 2075).

- Permanent takstløft (arts & humanities + social science)
- Nyt kandidatlandskab
- EVU for 1¼ kandidatuddannede
- Flere internationale Studerende
- Højere takst på 1¼ kandidat & erhvervskandidatuddannelse
- Kvalitetsløft Ba & 2. årige kandidatuddannelser
- Talentprogram
- Sekretariat, adm. m.m.
- Vejledning, kot
- Ramme udmøntes pba. Kandidatudvalgets anbefalinger 0,1 mia.

Kandidatreform:

- Ressourcer (færre midler tilbageføres til sektor)
- Småfagsproblematik (tab af forskningsviden)
- Gymnasiefag (videregående skole) & Authorization
- Arts & Humanities + Social science under pres
 - bl.a. pga. 2022 reform: udflytningsplan
- Antal forskere på universiteter?
- Reform implementeres pr. sep. 2025

Kontekst:

- Fald i optagelsestal, energipriser, underfinansiering af uddannelse (hum/samf), egenkapital etc.
- Tidl. reformer: dimensionering & reduktion rammer
- Forskningstid (Basisforskningsbevilling bli'r medfinansiering til eksterne forskningsprojekter)

Reformstrategi

- Konstruktion af modstander:
 - Konstruktion af modsætninger (geografi, fag/disciplin, akademia/profession)
 - Stedfortræder ("velfærdssoldat" - forkælet akademiker)
 - Appel om deltagelse mhp. egen vinding (ressourcer: forskning, uddannelse)

"Fjenden er netop den anden, den fremmede, og det er tilstrækkeligt, at han i en særlig intensiv forstand er noget eksistentielt andet og fremmed, således at det i ekstreme tilfælde er muligt at have konflikter med ham..." (Schmitt, 2019, p. 61)